

یکشنبه 7 اردیبهشت 1393 - 27 جمادی الثاني 1435 - 27 آوریل 2014

7 اردیبهشت در گذر تاریخ...

* 7 اردیبهشت در گذر تاریخ

* آغاز نخست‌وزیری

دکتر «محمد مصدق» در نوبت اول (1330 ش)

اشاره:

دکتر مصدق به عنوان نماینده‌ای پرسابقه در مجلس شورای ملی و در رأس جبهه ملی مطرح بود. او در دوره چهاردهم، درباره ملی شدن نفت، نطق‌های متعددی ایراد نمود و با تصویب پیشنهاد او، از دادن امتیاز جدید نفت به شوروی، جلوگیری شد. مصدق که ریاست کمیسیون نفت را به عهده داشت و وجاهت ملی او هم در اوج مبارزات ملی شدن نفت قابل توجه بود، با نزدیکی به آیت‌الله کاشانی وجهه مذهبی نیز به خود گرفت. بنابراین پیشنهاد قبول نخست‌وزیری او، استقبال نمایندگان را در برداشت و او بلافاصله مأمور تشکیل کابینه گردید. در ابتدای صدارت دکتر مصدق، وی بیشتر درگیر مسئله ملی شدن صنعت نفت و تبعات آن بود تا اینکه به پیروزی دولت ایران بر شرکت نفت انگلستان منجر شد.

با آغاز به کار مجلس پانزدهم، مصدق کابینه خود را ترمیم کرد و در ضمن از محمدرضا پهلوی درخواست کرد که پست وزارت جنگ هم با او باشد.

ولی چون این امر با مخالفت شاه مواجه گردید، مصدق بدون مشورت با کسی، از نخست‌وزیری استعفاء داد و شاه نیز پس از تمایل مجلس، فرمان نخست‌وزیری احمد قوام را صادر کرد.

در این میان، آیت‌الله سید ابوالقاسم کاشانی برای حفظ یکپارچگی بین نیروهای ملی و مذهبی، از مصدق حمایت نمود و تهدید کرد در صورت کنار نرفتن احمد قوام و بازگشت مصدق، حکم جهاد صادر خواهد نمود. این امر زمینه‌ساز قیام تاریخی سیام تیرماه 1331 و بازگشت دکتر مصدق به قدرت گردید.

اما پس از مدتی، بر اثر مسائل گوناگون، شکاف بین دو جبهه بیشتر شد تا اینکه دولت مصدق با توطئه دست‌های استعماری بیگانگان و همکاری مهره‌های داخلی، در جریان کودتای 28 مرداد 1332 سقوط کرد و نهضت مردمی به شکست انجامید.

* رحلت دانشمند معظم،

حجت الاسلام و المسلمین «سیدرضا برقی» (1375 ش)

اشاره:

حجت الاسلام و المسلمین سیدرضا برقی، در سال 1306 ش (1346 ق) از خاندان سادات مبرقع از نسل امام جواد (ع) در قم به دنیا آمد.

وی پس از گذران تحصیلات مقدماتی، در

سال 1320، برای ادامه دروس حوزوی وارد

مدرسه فیضیه شد و از محضر حضرات آیات سیدحسین بروجردی و امام خمینی (ره) استفاده فراوان برد.

سید رضا برقی سپس به مدت پنج سال ساکن نجف اشرف گردید و از دروس استادان زمان بهره‌مند گشت.

وی در دوره‌ای که اسلام زدائی از نوجوانان و جوانان این مرز و بوم، برنامه اصلی رژیم طاغوت برای زدودن ریشه‌های اسلامی در جامعه بود، به استخدام وزارت آموزش و پرورش درآمد و با تلاش بسیار به همراه شهید دکتر محمدجواد باهنر، توانست در سازمان تدوین و تألیف کتب درسی، تألیف کتب تعلیمات دینی

دوره دبستان و دبیرستان را مطابق با روش‌های جدید تعلیم و تربیت و همراه با محتوایی کاملاً اسلامی و اصیل به عهده بگیرد.

در کنار این خدمات، مرحوم برقی با همیاری تعدادی از همفکران خود، برای جبران کمبود کتب اسلامی به زبان ساده و برای استفاده عموم در آن دوران، در سال 1352 دفتر نشر فرهنگ اسلامی را تأسیس نمود و این دفتر سهم مهمی در نشر فرهنگ اسلامی ایفاء نمود.

وی همچنین دارای تألیفات متعددی است که

کتاب خودآموز قرآن مجید، از روش‌های ابداعی ایشان، تاکنون در تیراژی در حدود پنج میلیون نسخه چاپ شده است.

سرانجام این دانشمند در شب هفتم اردیبهشت ماه 1375 ش برابر با 6 ذی‌حجه 1416 ق در 69 سالگی درگذشت و به جوار رحمت حق شتافت.

* طرح جامع تهران در یک جلسه طولانی انجمن شهر تصویب شد. (1349ش)

* بین ایران و مالزی عهدنامه مودت امضاء و مبادله شد. (1350ش)

* کنگره جهانی سعدی و حافظ در شیراز افتتاح شد. (1350ش)

* امیرعباس هویدا، کابینه خود را ترمیم کرد و یازده تن وزرای جدید معرفی نمود. (1353ش)
اشاره:

وزاری جدید به شرح زیر است دکتر جمشید آموزگار وزیر کشور، هوشنگ انصاری وزیر امور اقتصادی و دارائی، همایون جابر انصاری وزیر مسکن و شهرسازی، عبدالحسین سمیعی وزیر علوم و آموزش عالی، شجاع الدین شیخ الاسلام زاده وزیر رفاه اجتماعی، رضا صدقیانی وزیر تعاون و امور روستاها، کریم معتمدی، وزیر پست و تلگراف، احمد هوشنگ شریفی وزیر آموزش و پرورش، ایرج وحیدی وزیر نیرو، غلامرضا کیانیپور وزیر اطلاعات، فرخ نجم آبادی وزیر صنایع و معادن و فریدون مهدوی وزیر بازرگانی.

نام وزارت آب و برق به وزارت نیرو تبدیل شد.

در اثر انتصابات جدید این افراد از کابینه خارج شدند: محمد سام، کورس آموزگار، دکتر منوچهر شاهقلی، عبدالعظیم ولیان، فتح الله ستوده، خانم فرخ رو پارسایی و حمید رهنما.

در این تغییرات سه وزارتخانه تأسیس شد که

عبارتند از: وزارتخانه های رفاه اجتماعی، صنایع و معادن و بازرگانی وزارت اقتصاد ملی نیز بین سه وزارتخانه ادغام گردید.

* درگذشت عباس حری ،

استاد برجسته‌ی کتابداری (1392ش)

اشاره:

عباس حری متولد 15 اسفند 1315 در مشهد بود. او در سال 1349 از دانشگاه مشهد در مقطع لیسانس

رشته زبان و ادبیات انگلیسی، در سال 1352

از دانشگاه تهران در مقطع فوق لیسانس رشته کتابداری و در سال 1360 (1981) از دانشگاه کیس وسترن ریزرو آمریکا در مقطع دکترای کتابداری فارغ‌التحصیل شد.

عباس حری، استاد کتابداری و اطلاع‌رسانی،

از بنیان‌گذاران دوره‌ی دکترای این رشته و از

فعالان چند بنیاد فرهنگی در ایران بود.

انتشار بیش از 150 مقاله و 14 کتاب تألیفی یا ترجمه‌ای، سردبیری چند مجله‌ی تخصصی و اطلاع‌رسانی، سرویراستاری دایرةالمعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی، ترجمه‌ی بیش از 170 مقاله برای دانش‌نامه‌ی جهان اسلام و همکاری در آماده‌سازی فرهنگ‌نامه‌ی کودک و نوجوان، از مهم‌ترین فعالیت‌های علمی- فرهنگی اوست.

* 27 جمادی الثانی در گذر تاریخ

* درگذشت «حسین بن احمد بن حجاج» شاعر معروف شیعه (391ق)

اشاره:

ابوعبدالله حسین بن احمد بن حجاج، معروف به ابن‌حجاج ادیبی فاضل و ماهر بود که با سیدمرتضی و سیدرضی از دانشمندان قرن چهارم هجری در

یک عصر زندگی می‌کرد.

او از شعرای دوستدار اهل‌بیت (ع) رسالت و

دشمن سرسخت دشمنان دین بود و در هر مورد

اشعار فراوانی سروده است. مشهور است که در خواب سیدرضی، ابن حجاج از جانب اهل بیت (ع) به عنوان شاعر اهل بیت (ع) مطرح گردیده است. از آثار ابن حجاج، می‌توان به دیوان ده جلدی او اشاره کرد که در موزه‌های مختلف جهان نگهداری می‌شود. وی در مکانی بین بغداد و کوفه وفات یافت و طبق وصیت ابن حجاج، بدنش را در سمت پائین پای امام موسی کاظم (ع) دفن کردند.

* رحلت فقیه جلیل،
آیت الله «میرزا ابوالحسن مشکینی»
عالم مسلمان (1358 ق)
اشاره:

میرزا ابوالحسن مشکینی، عالم دینی، فقیه اصولی و مدرس برجسته‌ی حوزه‌ی علمیه‌ی نجف اشرف در سال 1305 ق در اطراف اردبیل به دنیا آمد. وی از نوجوانی در محضر درس علمای برجسته‌ی عصر خویش حضور یافت و در نهایت، عالمی توانا شد. میرزای مشکینی در 23 سالگی راهی نجف شد و از محضر درس حضرات آیات آخوند خراسانی، شیخ الشریعه‌ی اصفهانی و سید محمد کاظم یزدی بهره‌مند گردید. بعدها به کربلا رفت و در درس میرزا محمدتقی شیرازی شرکت جست. میرزا ابوالحسن مشکینی در فقه، اصول فقه و تفسیر از دانش در خور توجهی برخوردار بود. از میرزا ابوالحسن مشکینی آثار بسیاری بر جای مانده است که از بین آن‌ها می‌توان به حاشیه بر مکاسب شیخ انصاری، الفوائد الرّجالیة و المناسک اشاره کرد. میرزای مشکینی سرانجام در 53 سالگی در کاظمین وفات یافت و پیکرش را پس از انتقال به نجف، در صحن شریف علوی به خاک سپردند.

* پناهنده شدن «محمدعلی شاه قاجار» به سفارت روس (1327 ق)
اشاره:

با گسترده‌تر شدن آتش انقلاب در نقاط مختلف کشور، نهضتی برای فتح تهران توسط مشروطه خواهان ایجاد گردید و پیروزی آنان را به دنبال آورد. در نبردی که بین قوای محمدعلی شاه قاجار و آزادی خواهان در نزدیکی تهران روی داد، قوای دولتی شکست خورده و طرف پیروز در 24 جمادی الثانی 1327 رو به تهران نهاد. این درگیری‌ها در تهران ادامه یافت و سرانجام تهران به تصرف مشروطه طلبان درآمد. در این هنگام، محمد علی شاه که خود را در برابر آزادی خواهان ناتوان دید در روز 27 جمادی الثانی به سفارت روسیه پناهنده شد و لیاخوف روسی نیز خود را به فاتحان تهران تسلیم کرد. بعد از ظهر همان روز، در جلسه‌ای فوق‌العاده، محمدعلی شاه، از سلطنت کنار گذاشته شد و فرزند یازده ساله‌ی وی، احمد میرزا را به عنوان پادشاه معرفی کردند. چون احمد شاه کودک بود، نیابت سلطنت او را به عضدالملک، رئیس سالخورده‌ی ایل قاجار سپردند و بدین ترتیب دوره‌ی استبداد صغیر که در حدود سیزده ماه به طول انجامیده بود به پایان رسید.

* 27 آوریل در گذر تاریخ

* روز ملی و استقلال کشور آفریقایی «سیرالئون» (1961م)

* مرگ «قوام نکرومه» سیاست‌مدار آفریقایی و بانی استقلال غنا (1972م)

* تأسیس دادگاه تفتیش عقائد
معروف به «انکیزیسیون»
در اسپانیا (1231م)

* درگذشت «ویلیام جونز»
خاورشناس مشهور انگلیسی (1794م)

* پایان کنفرانس باندونگ، زمینه‌ساز تشکیل جنبش عدم تعهد (1955م)

* روز ملی و استقلال «توگو» کوچک‌ترین کشور آفریقایی (1960م)

* وقوع ماجرای سیاسی (یو2)
پس از سرنگونی یک هواپیمای جاسوسی آمریکا (1960م)

* کشته‌شدن فردیناند ماژلان

* روز ملی «آفریقای جنوبی»

* درگذشت «رالف امرسون» نویسنده و فیلسوف برجسته آمریکایی (1882م)

* کشته‌شدن فردیناند ماژلان